

Jurnalistika canlı ana dili məktəbidir

Azərbaycan dilinin saflığının qorunmasında çap mətbuatı çox mühüm bir platformadır. Qəzetlər, jurnallar və digər nəşrlər, dilin qrammatika və üslub qaydalarına hər zaman əməl edib, səhvsiz yazı qaydalarını və doğru ifadələri təşviq etmişdir. Mətbuat, dilin saflığını qorumaq üçün aşağıdakı məsələlərə daim diqqət yetirmişdir.

Dilin doğru və zəngin şəkildə istifadəsini təmin etmək üçün çap mətbuatı gündəlik olaraq nümunələr təqdim edir. Həm qəzetlər, həm jurnallar, həm də kitablar, dilin düzgün yazılışını və qrammatik qaydalara riayət edilməsini təşviq edir. Mətbuat orqanları doğru yazılış qaydalarına riayət etməklə oxuculara dilin düzgün istifadəsini göstərir.

Azərbaycan dilinin zənginliyini göstərən nümunələr, xüsusən ədəbi və elmi yazılar vasitəsilə dilin gözəlliyini və təbiiliyini qoruyur. Bundan əlavə, müxtəlif yazı qaydalarının (məsələn, böyük hərflərlə yazılan sözlər, nöqtə-vergül istifadəsi, şəkilçilərin düzgün tətbiqi) mətbuatda göstərilməsi dilin təmizliyini və düzgünlüyünü oxucuya diqtə edir.

Bu gün Azərbaycanda dilin saflığının qorunmasında ən vacib məsələlərdən biri xarici sözlərin və ifadələrin düzgün istifadə edilməsidir. Çap mətbuatı, xüsusilə qəzetlər və jurnallar, bir tərəfdən bu sözlərin yerli qarşılıqlarını təqdim etməklə, digər tərəfdən isə oxucuları təmiz dil istifadəsinə yönəldir. Xarici terminlərə qarşı mübarizə aparır və onların əvəzində Azərbaycan dilindəki uyğun ifadələrə diqqət çəkir. Yeni sözlər və ifadələr təklif edərək dilin canlı və müasir tələblərə uyğun olmasına kömək edir.

Çap mətbuatı 150 ildir ki, maarifləndirmə işləri aparır, həm də dilin saflığını qorumağa yönəlik təşəbbüslər həyata keçirilir. Ötən dövrlərdəki çap mediasına nəzər salsaq bunu aydın görürük. Zaman-zaman ziyalılarımız, dilçi alimlərimiz, eləcə də jurnalistlərimiz mətbuat orqanlarında dilin düzgün istifadəsi, qrammatika səhvləri və onların qarşısının alınması barədə məqalələr çap ediblər. Bu nəşrlərdə, həmçinin oxuculara düzgün danışq və yazı üslubları barədə məlumat verilib. Çap mətbuatında Azərbaycan dilinin qorunması üçün hüquqi mühitin yaradılması, dövlətin dil siyasətinin dəstəklənməsi və həyata keçirilməsi ilə bağlı

məlumatlar dərc edilib.

Azərbaycan dili yalnız dil məsələsi deyil, həm də milli kimliyin və mədəniyyətin bir hissəsidir. Çap mətbuatının bu sahədəki rolu çox vacibdir, çünki jurnallar və qəzetlər ədəbiyyatımızın, poeziyamızın təbliğində mühüm rol oynayır. Bu vasitə ilə Azərbaycan dilinin təbii gözəllikləri və zənginliyi oxuculara təqdim olunur.

Azərbaycan dilinin qorunması yalnız dilin özünün qorunması deyil, eyni zamanda, xalqın adət-ənənələrinin, mədəni irsinin də qorunması deməkdir. Bu baxımdan, çap mətbuatı Azərbaycan mədəniyyətinin və milli kimliyinin qorunmasında mühüm rol oynayır.

Çap mətbuatı elektron media və internetin genişlənməsinə baxmayaraq, dilin saflığının qorunmasına hələ də mühüm təsir göstərir. Çap mətbuatı, yerli və beynəlxalq səviyyədə Azərbaycan dilinin tətbiqinə daha çox diqqət yetirir. Məsələn, böyük beynəlxalq tədbirlərdə, konfranslarda və toplantılarda Azərbaycan dilində yayımlanan materiallar milli dilin beynəlxalq səviyyədə tanınmasını təmin edir.

Mətbuat həm də vətəndaş cəmiyyətinin dil istifadəsinə təsir edir. Bütün bu təşəbbüslər sayəsində dilə qarşı olan maraq artır. Çap mətbuatında dilin saflığı barədə maarifləndirmə işləri həm gənclər, həm də yaşlı nəsil arasında geniş yayılır. Mətbuat orqanlarında dilin müxtəlif sahələrdə istifadəsi və müxtəlif mövzularda danışq formaları təqdim edilərək oxucuların daha geniş dil biliklərinə malik olmaları təmin edilir.

Çap mətbuatı yalnız dilin qorunmasında deyil, həm də onun zənginləşdirilməsində, yeni terminologiyanın yaradılmasında və dil siyasətinin təbliğində önəmli bir vasitədir. Bu sahədəki işlərin davamlı şəkildə gücləndirilməsi, görülməli tədbirlər, dilin gələcəkdə də yaşaması və inkişaf etməsi üçün çox önəmlidir.

Mətbuat yalnız dilin qorunması deyil, həm də milli kimliyin, mədəniyyətin və təhsilin gücləndirilməsi baxımından da vacib bir rol oynayır. Bu, Azərbaycan dilinin gələcəkdə də saflığını qorumağa kömək edəcəkdir. Həm jurnalistlər, həm də mətbuat orqanları dilin düzgün istifadə olunması, zənginləşdirilməsi və qorunması üçün öz üzərlərinə böyük məsuliyyət götürməlidirlər.

Elmira MEHDİYEVA,
Əməkdar mədəniyyət işçisi